

20
24

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ

SEMPOZYUMU

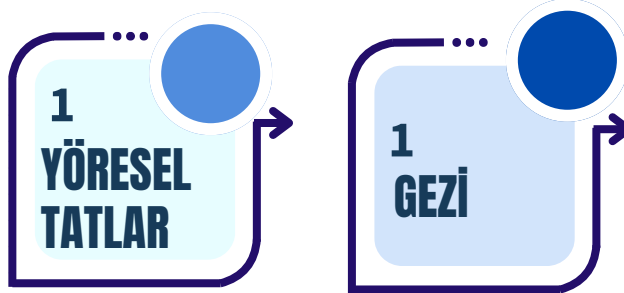
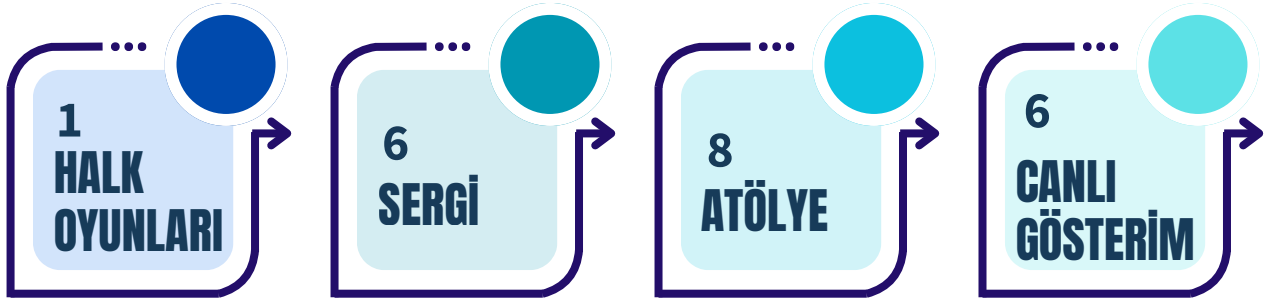
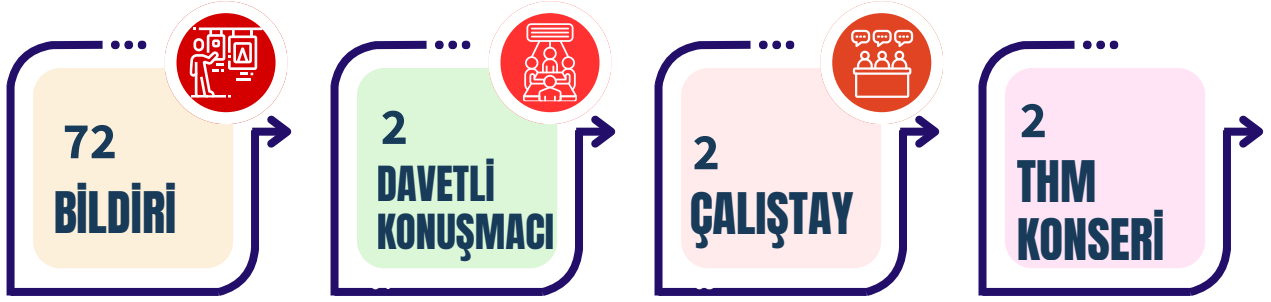
DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

2024

Rakamlarla

Dörtdivan
Araştırmaları ve Halk
Kültürü Sempozyumu



DÖRTDİVAN ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

14-15 Kasım 2024 tarihlerinde Bolu'nun Dörtdivan ilçesinde gerçekleştirilen kapsamlı program, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Halk Kültürünü Araştırma ve Uygulama Merkezi (BAMER) öncülüğünde; Dörtdivan Kaymakamlığı, Dörtdivan Belediyesi, kamu kurumları, yerel yönetimler, akademik birimler, sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Onur, bilim, düzenleme ve koordinasyon kurullarının ortak çalışmasıyla hazırlanan bu çok yönlü etkinlik; Dörtdivan'ın tarihî, kültürel, sanatsal, ekonomik ve sosyolojik yapılarını disiplinler arası bir yaklaşımla ele almıştır.

Açılış günü konser, davetli konuşmalar, kültürel canlandırmalar ve yöresel tatlarla zenginleştirilmiş bir program sunulmuş; ilçenin tarihi ve kültürel kimliğine dair farkındalık oluşturan sunumlarla güçlü bir başlangıç yapılmıştır. Halk oyunları, sergiler ve geleneksel uygulamalar ile yerel kimlik sahneye taşınmış; katılımcılarla hem görsel hem de duygusal düzeyde derin bir bağ kurulmuştur. Program süresince düzenlenen akademik oturumlar ve çalıştaylar, Dörtdivan'ın geçmişten bugüne uzanan tarihi yapısını kapsamlı biçimde tartışmaya açmıştır. İlçenin tarihî süreç içindeki yeri, Türk boylarının yerleşimi, Osmanlı dönemine ait toplumsal olaylar ve Cumhuriyet dönemindeki ekonomik dönüşümler tarihsel perspektiften ele alınmıştır. Ayrıca, mimari miras, doğal tarım uygulamaları, biyolojik çeşitlilik ve geleneksel üretim modelleri gibi güncel meseleler de disiplinler arası bakış açılarıyla değerlendirilmiştir.

Etkinlikte ayrıca halk kültürü, inanışlar, geleneksel gıda üretimi, el sanatları, giyim-kuşam ve yerel edebi miras gibi temalar öne çıkmıştır. Köroğlu ve Ümmî Kemal Hazretleri üzerinden bölgenin sözlü ve yazılı kültür belleği tartışılmış; tasavvufi edebiyat, ağız özellikleri ve yerel dil kullanımları gibi konular ele alınmıştır. Bu yönüyle program, sadece akademik değil, aynı zamanda kültürel süreklilik açısından da işlevsel bir zemin oluşturmuştur.

Sanatsal ve uygulamalı boyut ise, doğal boya, seramik, baskı resim, dokuma ve mum batık gibi atölyelerle desteklenmiş; sergiler ve canlı performanslarla zenginleşen içerik, katılımcıların deneyimsel bir tecrübe yaşamasına imkân tanımıştır.

Etkinlik, kapanış oturumunun ardından Dörtdivan'ın önemli kültürel ve manevi mekânlarına yapılan gezilerle son bulmuş; Çavuşlar Merkez Camii, Himmet Dede Türbesi, Şeyh Şehriban Türbesi, Dörtdivanlı Hilmi'nin mezarı ve Kırklar Tepesi gibi alanlar, katılımcıların yerinde gözlem yapmalarına imkân vermiştir.

Sonuç olarak, 14-15 Kasım 2024 tarihlerinde düzenlenen Dörtdivan programı; akademik içerik, yerel katılım ve kültürel miras bilinci açısından zengin ve bütüncül bir yapı ortaya koymuştur. Çalıştaylar, oturumlar, sergiler, konserler, uygulamalı atölyeler ve saha gezileri aracılığıyla Dörtdivan'ın çok yönlü yapısı bilimsel düzlemde tartışmaya açılmış; bölgesel kalkınma, kültürel koruma ve toplumsal farkındalık açısından önemli çıktılar üretmiştir.



DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU



14-15 KASIM
DÖRTDİVAN - BOLU **2024**



Logo of Bolu Abant İzzet Baysal University (BAMER) and other logos.

DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

Turizm

ÇALIŞTAYI

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
BOLU HALK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

www.ibu.edu.tr www.bamer.ibu.edu.tr

Logo of Bolu Abant İzzet Baysal University (BAMER) and other logos.

DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

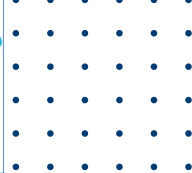
Köroğlu

ÇALIŞTAYI

14-15
KASIM
2024
DÖRTDİVAN - BOLU

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
BOLU HALK KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

www.ibu.edu.tr www.bamer.ibu.edu.tr



ATÖLYE

DÖRTDİVAN
ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

SERAMİK ATÖLYESİ
"DÖRTDİVAN İLÇESİ YIRTICI KUŞLARI SERAMİK ATÖLYESİ"

Atölye Liderleri: Doç. Perihan SAN ASLAN,
Dr. Öğr. Üyesi Safak Çetin ÖZKAN

Görevli Öğrenciler: Kater ERDOĞAN, Merve ALDÜLLÜ, İremcan ÖSTÜNBAS, Sıla ÖZTÜRK,
Serra ERDOĞAN, Ece KAN

14 Kasım 2024 Perşembe 14:00-16:00 Konya Merkezli Fıstık Alan

ATÖLYE

DÖRTDİVAN
ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

BASKI RESİM ATÖLYESİ
"BASKI RESİMLERLE DÖRTDİVAN TABİATI"

Atölye Lideri: Dr. Öğr. Üyesi Melek SAHİNDOKUYUCU

14 Kasım 2024 Perşembe 14:00-16:00 Konya Merkezli Fıstık Alan

ATÖLYE

DÖRTDİVAN
ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

DOKUMA ATÖLYESİ
"DOKUMAYI DENEYİMLEMEK"

Atölye Lideri: Dr. Öğr. Üyesi Pakize KAYADİBİ

Görevli Öğrenciler: Güler ÇAKIR, Gamze SAĞIR, Seydi İRİ, Gökçe BERTAS

14 Kasım 2024 Perşembe 14:00-16:00 Konya Merkezli Fıstık Alan

ATÖLYE

DÖRTDİVAN
ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

MUM BATIK ATÖLYESİ
"DÖRTDİVAN YÖRESİ DANTELLERİ VE İŞLEMELERİ"

Atölye Lideri: Prof. Dr. Zeynep KÖÇÜKTURAL

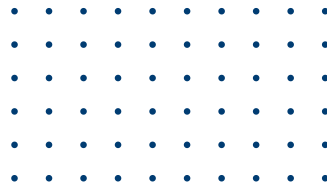
Görevli Öğrenciler: Arzu Nur YÜCEL, Emine İNANCI, Elvan BARAKÖZÜLÜ, Gülşen CEM, Meltemer LATİF, Hayriye Sema ŞAHİN, Lale ERGİNER, Rahiye BAŞKAN

Yüksek Lisans Öğrencileri: Nergis ÇAĞAN, Ruhi CAN, Elva BURSALI, Ruza DÖRTAS

14 Kasım 2024 Perşembe 14:00-16:00 Konya Merkezli Fıstık Alan







DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

SONUÇ RAPORU

Dörtdivan Araştırmaları ve Halk Kültürü Sempozyumu'nun amacı, üniversiteyle halkı buluşturmak, Dörtdivan arşivi oluşturmak, Dörtdivan'ın halk kültürü, dini hayatı, turizm, gastronomisi, ekolojisi hususlarında sahip olduğu potansiyeli ortaya koymak ve ilçenin uyuyan dinamiklerini, unutulmuş, küllenmiş değerlerini açığa çıkarmaktır.

Bu amaç doğrultusunda sempozyum sonucunda aşağıdaki hususlarda bazı neticeler elde edilmiş ve teklifler ortaya konulmuştur:

TARİH VE EDEBİYAT

Dörtdivan ve çevresinde yapılan arkeolojik kazılar sonucunda elde edilen buluntular, Dörtdivan tarihinin Roma ve Bizans dönemine kadar uzandığını göstermektedir.

1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra 13. Yüzyılın sonuna kadar Anadolu'ya yoğun bir Türk göçü söz konusudur. Dörtdivan ve havalisine bu göçler neticesinde Bozok ve Üçok Oğuz gruplarından birçok topluluğun yerleştiği anlaşılmaktadır.

Türkmen aşiretlerinin Anadolu'ya gelmesiyle birlikte Dörtdivan ve çevresi de yoğun bir yerleşime sahne olmuştur. Bölgede Döğër, Kargı, Kınık gibi Oğuz boy adlarını taşıyan köylerin olması bunun açık bir ispatıdır.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı arşivinde Dörtdivan'a ait çok sayıda dosyanın bulunduğu, bu dosyalardaki belgelerin kullanımıyla Dörtdivan tarihine dair yeni bilgilerin elde edileceği ortaya konulmuştur.

Osmanlı yerel yönetiminde kaza ile köy arasında bir idari ve iskân birimi olan divan adını taşıyan günümüzdeki tek ilçenin Dörtdivan olduğu tespit edilmiştir. Bu belgeler üzerinde yapılan çalışmalar, Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan Türk dünyasının ortak değeri olan Köroğlu'ya dair bilgileri zenginleştirecektir. Türk dünyasının ortak değeri olan Köroğlu'nun Bolu'da yaşadığı, bu belgelerden elde edilen bilgilerle ispatlanmıştır.

HALK KÜLTÜRÜ

Köroğlu; Köroğlu mitinin tarihi kökenleri, Köroğlu'nun Erzurum rivayeti, Köroğlu'nda Bolu Beyi ve tipi bakımından ele alınmış, Köroğlu destanı ilk defa kaynağını Kur'an ve Hz. Peygamber'in (A.S.) belirlediği hakikat alanı üzerinden ele alınmıştır.

Bolu'nun Dörtdivan ilçesinde âşıklık müzesi kurulması, ilçede bulunan Köroğlu Evi'nin âşıklık geleneğini yaşatmak amacıyla bir müzeye dönüştürülmesiyle mümkün olabileceği önerilmiştir.

DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

SONUÇ RAPORU

Dörtdivan'da halk takvimi, mezar taşları ve ağız özellikleri gibi somut ve somut olmayan kültürel miras unsurları yeterince korunamamış ve kayıt altına alınamamıştır. Bu durum, bölgenin zengin kültürel değerlerinin zamanla kaybolmasına yol açabilir. Halk takvimi, mezar taşları ve ağız özellikleri gibi kültürel miras unsurlarının detaylı bir şekilde belgelenmesi ve arşivlenmesi gereklidir. Bu kapsamda, bölgedeki mezar taşlarının kataloglanması, halk takvimine dair bilgilerle geleneklerin dijital ortama aktarılması ve ağız özelliklerinin dil bilimsel çalışmalarla kayıt altına alınması önerilmektedir. Bu çalışmalar, Dörtdivan'ın kültürel kimliğini koruma ve tanıtmaya açısından önem arz etmektedir.

TURİZM

Dörtdivan'a turizm yatırımları yapılmalı, kış turizmi, spor turizmi ve gastronomi turizmi geliştirilmelidir.

Dörtdivan ilçesinin inanç turizmine dair yol haritası belirlenmeli, turizm rotası belirlenerek merkez ve çevre ilçelerle bağlantısı kurulmalıdır. Köroğlu figürü, film ve diziler aracılığıyla gündeme getirilerek Dörtdivan'ın turizm potansiyeli artırılmalıdır. Bu konuda Kültür Bakanlığı'nın destekleyeceği projeler yapılabilir.

Dörtdivan'da bulunan köylerin büyük bir bölümü "doğal yaşam köyü" olabilecek potansiyele sahiptir.

GASTRONOMİ

Dörtdivan'ın yağlı keşi için standart bir üretim yönteminin belirlenmesi ve tanıtımının yapılması uygun olacaktır.

Dörtdivan'ın geleneksel yiyeceklerinden kaba kurabiye, ekmek kurabiyesi ve çakmak tarhanası gibi öne çıkan değerlerin tescilli yöresel lezzet ilan edilmesi için çalışmalar yapılabilir.

Bolu patates üretimi ile ön plana çıkmaktadır, bu yörede patates ekimi ilk kez Dörtdivan'da gerçekleştirilmiştir. Kaz, hindi, ördek, tavuk gibi kanatlı hayvan yetiştiriciliği için Dörtdivan'da bulunan potansiyelin artırılması önem taşımaktadır.

MİMARİ

Dörtdivan'daki köylerin konut mimarisinde son 15 yılda değişimler yaşandığı belirlenmiştir. Köroğlu ve Köroğlu Camii gibi yapılar üzerinde yapılan çalışmalarla Dörtdivan'daki yapılarda ahşabın ne şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir. Ahşabın korunurken geleneksel dokunun ve yapı ile bağının dikkate alınarak korunması gerektiği anlaşılmıştır. Modern yaşama geçişte geleneksel yapının terkedilerek beton yapıların arttığı, bunun önlenmesi için stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir.

DÖRTDİVAN

ARAŞTIRMALARI VE HALK KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

SONUÇ RAPORU

TARIM VE HAYVANCILIK

Dörtdivan'ın ekonomik yapısında, tarım ve hayvancılığın geleneksel yöntemlerle sürdürülmesinden kaynaklanan verim sorunları ve genç nüfusun göç etmesi nedeniyle iş gücü kaybı yaşanmaktadır. Ayrıca, tarımsal üretimde yaşanan zorluklar ve ekonomik faaliyetlerin sınırlı olması, ilçenin ekonomik kalkınmasını olumsuz etkilemektedir. Dörtdivan'da sürdürülebilir ekonomik kalkınma için tarım ve hayvancılığın modern üretim teknikleriyle desteklenmesi gerekmektedir. Organik tarım, arıcılık gibi alternatif ekonomik faaliyetler teşvik edilerek bölgenin ekonomik çeşitliliği artırılabilir. Ayrıca, karma organize sanayi bölgesinin kurulması, ilçeye ekonomik dinamizm kazandırabilir ve göç sorununu azaltabilir. Bu stratejiler, Dörtdivan'ın ekonomik potansiyelini değerlendirerek kalkınmasına katkı sağlayabilir.

Dörtdivan tarımında yaşanan plansız üretim ve verimsizlik gibi sorunlarının çözümü için planlı sürdürülebilir destekleme modelinin uygulanması önerilebilir. Kuraklığın etkilerini azaltmak için yağmur suyu toplama ve kullanma sistemlerinin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

MEDYA VE İLETİŞİM

Dörtdivan ilçesinin destinasyon imajı bağlamında Dörtdivan belediyesi ve kaymakamlığı kurumsal web sayfası üzerinden değerlendirilmiştir. Sanat ve müze ören yerleri hakkında bilgi içeriklerinin her iki kurum web sayfasında olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Destinasyon hakkında bilgi veren diğer sitelere bağlantıların olmadığı anlaşılmıştır. Güncelleme sıklıklarının uygun aralıklarla yapılması, birden fazla dil seçeneğine yer verilmesi, kurumsal kimlik unsurlarına yer verilmesi tavsiye edilmektedir.

Dörtdivan ilçesinin dijital ortamda nasıl temsil edildiğinin genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Google trendlerde Dörtdivan anahtar kelimesiyle arama yapıldığında 2014 yılından 2024 yılına kadar geçen süreçte gözle görülür bir artış olduğu tespit edilmiştir. Dörtdivan ile ilgili ön plana çıkan sonuçlar doğal ve tarihsel zenginlikler olduğu tespit edilmiştir. Dörtdivan kurumsal dijital temsillerini bir arşivleme çalışması yapılabilir. Dini yapılar gibi olumlu temsillerin olduğu boyutlar tanıtımlarda öne çıkarılabilir.